

Přeprava včera, dnes... a zítra?

Přemýšleli jste někdy nad tím, jak se koně přepravovali dříve? Samozřejmě úplně původně byli sami určeni pouze k tomu, aby někoho nebo něco přepravili na dané místo. Jak však dostat hodnotnějšího koně na delší vzdálenost, aby byl jeho výkon zachován?

V dávných časech – např. ve středověku – si rytíř na bojovou výpravu vedl několik koní. Na cestovním koni sám jel, nákladní kůň nesl vše potřebné a bojový (turnajový) kůň si hopsal za nimi bez jakékoliv zátěže. Takto zůstával relativně čerstvý pro výkon, ve kterém šlo doslova o život.

V dobách podstatně pozdějších, s rozvojem sportovních soutěží už byli majitelé nuceni přemýšlet, jak to udělat, aby se jejich šampion nevysílil ani dlouhým pochodem na místo závodů. Auta zatím nebyla, železnice jen místy, tak co s tím? Učinili to nejjednodušší, co mohli, naložili VIP koně na zapřažený povoz. To byla první opravdová přeprava koní!

Vlak vedl po dlouhá desetiletí na pomyslném žebříčku způsobů přepravy koní. Dokonce i v dobách nadvlády automobilů. Tato varianta měla totiž svoji tradici a uzpůsobenou techniku – vybavené vagony, nástupní rampy a vycvičený personál.

A konečně jsme v éře automobilů. Současný boom přívěsných vozíků je otázkou několika posledních let. Na cestování liazkami, karosami, aviemi, ešelkami, mébly, vejřfaskami a espětkami pamatují již jen ti starší. Mladé generaci zřejmě tato pojmenování mnoho neřeknou, takže jen pro vysvětlení, koně se dříve převáželi na různě, většinou „na koleně“, upravených a přestavěných nákladřácích, autobusech, stěhovacích a mrazírenských vozech apod. Dodnes se však vyprávějí veselé i neradostné historky z těchto cest, kdy osoby naprosto běžně cestovaly s koňmi v jednom prostoru a generálkou mohl motor projít dokonce na krajnici vozovky. Jako určitý pozůstatek této doby můžeme i dnes ještě vidět „pantátu“, jak si veze tažné koně do lesa na káře za traktorem.

Moderní cestování s koňmi po silnici je již zcela o něčem jiném. Renomované firmy se předhánějí v nabídkách komfortních přepravníků, ať už vleků nebo malých či větších kamionů. Výběr je téměř neomezený a je chvályhodné, že se konečně začalo myslet i na pohodlí a bezpečnost koní.

Ve výčtu druhů přepravy koní nelze opomenout lodní a leteckou přepravu. Vlastně koně se např. do Ameriky v dávné minulosti dostali pouze po moři v podpalubí lodí. Cesty to byly dlouhé a mnoho koní při nich trpělo a uhynulo. Dnes se ve vyspělém světě lodní přeprava omezuje pouze na přepravu trajektovou, tzn. že kůň zůstává v přepravníku. Situace je podobná jako se železnicí. Dnes již rejdařství nedisponují ani potřebným zařízením, ani personálem, proto se veškerá mezikontinentální přeprava přesunula do oblak. Letecká přeprava je pohodlná, bezpečná a hlavně rychlá. Koně jsou přepravováni ve speciálních kontejnerech většinou po třech. Letadlo je klimatizováno a zvířata jsou nonstop pod dohledem ošetřovatelů. Žádné letiště v ČR běžně neodbavuje velká zvířata, toto nabízí nejbližší letiště Frankfurt n. M., Amsterdam nebo Lucemburk.

Budoucnost přepravy koní by se nemusela od současnosti příliš lišit. Majitelé se svými miláčky budou nadále křížovat Evropu a svět tam a zpět. Lze předpokládat postupné zpříšňování přepravních podmínek směrem ke větší pohodě a bezpečí zvířat. Dodnes např. chybí povinnost kamerového systému u komerční přepravy. Technické vybavení přepravníků již nějakou dobu stagnuje na pomyslném mrtvém bodě, a tak se výrobci předhánějí pouze v otázce designu. Čeká se na nějakou další významnější novinku, jakou jsou např. nápravy koňovleků Böckmann WCF plus. Trend bude směřovat ke speciálně odpruženým a tím pro koně velmi pohodlným podvozkům. Možná přijdou nové materiály, možná se více rozšíří poloha koní šikmo ke směru jízdy i ve vlecích, možná budou i vleky běžně vytápěny a klimatizovány. Takovéto technické vymoženosti již existují, limitující je pouze výsledná cena. Ale kamerové systémy také nedávno stály i 30 000 Kč a dnes dokonalou profi soupravu seženeme pod 8 000 Kč. Takže kdo ví...?

Pavel Čechovský
www.prepravakoni.cz